Sak 57-12

Godskriving i masterstudiet i rettsvitenskap i Bergen av emner fra masterstudiet i rettsvitenskap i Oslo. Forhåndsvedtak.

Godskriving av emner reguleres av Universitets- og høyskoleloven § 3-5. Der heter det i første ledd:

> "Universiteter og høyskoler som tilbyr akkrediterte studier etter denne lov, skal godskrive beståtte emner, fag, eksamener eller prøver fra andre universiteter og høyskoler som tilbyr akkrediterte studier med samme antall studiepoeng i den utstrekning de oppfyller de faglige krav for en bestemt eksamen, grad eller utdanning ved institusjonen. Vedkommende institusjon skal påse at det ikke gis dobbel uttelling for samme faginnhold."

Dette innebærer at studenter som kommer hit med emner som oppfyller de faglige krav for en bestemt eksamen eller grad hos oss, har rettskrav på godskriving. Vi trenger da en faglig vurdering av hvorvidt de faglige kravene er oppfylt.

Hvorfor forhåndsvedtak

Og vi trenger en begrunnelse for at vi bør fatte slikt forhåndsvedtak som etterspørres her. Hensynene bak forhåndsvedtak er at situasjonen blir mer forutsigbar for søkerne og dernest at saksbehandlingen blir vesentlig enklere; alternativet er å forelegge enkeltsaker til faglig vurdering etter hvert som de dukker opp. En slik strategi er uheldig også av den grunn at vi går glipp av slik helhetlig vurdering som en samlet behandling vil gi.

Eksisterende regulering

Vi har allerede i våre Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen forhåndsvedtak om godskriving av en hel del eksterne utdannelser. Grunnen til at Oslo kommer opp nå, er at de fra og med H11 la om studiemodellen sin, sånn at vi nå kan godskrive mindre enheter enn før, dessuten kaller omleggingen på en undersøkelse av hvorivdt våre faglige krav (fortsatt) er oppfylt i den nye modellen.

I eksisterende ordning er hovedregelen at det kreves to år fra Oslo (1. + 2., eventuelt 3. + 4.) for at man skal oppnå godskriving her. Denne ordningen opprettholdes for dem som kommer hit med emner fra 2004-ordningen i Oslo.

Fakultetet i Oslo har vedtatt godskriving av emner fra Bergen etter følgende matrise:

Fag i masterstudiet i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen	Gir fritak for følgende fag i masterstudiet i rettsvitenskap ved UiO
Første og andre studieår[1]	Første og andre studieår
Tredje og fjerde studieår[1]	Tredje og fjerde studieår

[1] De to første linjene er allerede gjeldende – de er satt inn her utelukkende for sammenhengens skyld.

Fag i masterstudiet i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen	Gir fritak for følgende fag i masterstudiet i rettsvitenskap ved UiO
JUS113 Kontraktsrett (10) og JUS114 Juridisk metode (8)	JUS1111 Privatrett I (20) Innføring 6 sp Avtale og kjøp 10 sp Meneskerettigheter 4 sp
JUS112 Arve- og familierett (12), JUS122 Skadebot (13) og JUS124 Tingsrett (13)	JUS1211 Privatrett II (30) Erstatningsrett 9 sp Fast eiendoms rettsforhold 9 sp Familie- og arverett 12 sp
JUS121 NIRI (17) og JUS135 Rettsstat og menneskerettar (15)	JUS2111 Statsforfatningsrett og internasjonal rett (20) Statsforfatningsrett 10 sp Folkerett 5 sp EØS-rett sp
JUS111 Forvaltningsrett I (15) og JUS123 Forvaltningsrett II (17)	JUS2211 Forvaltningsrett (30) Alminnelig forvaltningsrett 15 sp Velferdsrett 8 sp Miljørett 7 sp
JUS131 Kontraktsrett II (15) og JUS132 Pengekravsrett (10)	JUS3111 Formuerett I (30) Avtalerett 4 sp Obligasjonsrett 14 sp Dynamisk tingsrett 7 sp Obligatorisk kurs 5 sp
JUS134 Rettshistorie og komparativ rett (10) og JUS243 Allmenn formuerett (20)	JUS3211 Formuerett II (20) Obligasjonsrett 6 sp Selskapsrett 6 sp Rettshistorie 8 sp
JUS133 Rettskjelde- og metodelære (10)	JUS4111 Metode og etikk. (10) Metode 7 sp Etikk 3 sp Obligatorisk etikkurs må være godkjent
JUS241 Strafferett (20) og JUS242 Rettargang (20)	JUS4211 Prosess og strafferett (30) Strafferett 10 sp Sivilprosess 10 sp Straffeprosess 10 sp
Andre studieår ved UiB i kombinasjon med Privatrett grunnfag ved UiO (96-ordningen)	JUS1111 Privatrett I, JUS1211 Privatrett II, JUS2111 Statsforfatningsrett og internasjonal rett og JUS2211 Forvaltningsrett
I tillegg har Oslo-studentene et valgemne på tredje år og et perspektivemne på fjerde år – hvert på 10 sp.	

I tillegg har Det juridiske fakultet i Oslo vedtatt prinsipper for godskriving. De fanger opp flere aspekter enn emne-for-emne sammenligning.

Prinsipper for godskriving av emner i rettsstudiet[2]:

i. Emner som inngår i akkrediterte masterstudier eller bachelorstudier i rettsvitenskap, godskrives i rettsstudiet i Oslo dersom de oppfyller faglige krav i den forstand at det er forsvarlig for oss å sertifisere kandidater med den aktuelle fagbakgrunnen.

ii. Emner som ikke inngår i akkrediterte masterstudier eller bachelorstudier i rettsvitenskap, godskrives som hovedregel ikke for obligatoriske emner i rettsstudiet i Oslo. Konkrete unntak kan gjøres der emnet i snever forstand tilsvarer det aktuelle emnet her mht innhold, omfang og dybde.

Her framsettes forslag om at slike eller lignende prinsipper kan vedtas her også.

Hva skal "faglig vurdering" omfatte?

Tradisjonelt har faglig vurdering vært definert som "tilsvarende i innhold, omfang og dybde".

Innhold har vært forstått som tematisk sammenfallende – sammenligning av pensum har gjerne vært det sentrale instrumentet her.

Omfang knytter seg til studiepoengene.

Dybde knytter seg til nivå (BA/MA) og dessuten til helhet – det har ikke nødvendigvis vært kurant å få to små emner godskrevet som ett større.

Det er spørsmålet om innhold som er under press: Kvalitetsreformen og senere Nasjonalt Kvalifikasjonsrammeverk har introdusert oss for et videre "faglig"-begrep enn det som knytter seg til punkter på litteraturlisten. Vi opererer etter hvert med begreper som "ferdigheter" og "generell kompetanse". Slike begreper kaller på sammenligning også av læring*sprosessen*, ettersom de grep som tas i undervisningen forutsettes å gjenspeiles i de ferdige kandidatenes samlete kompetanse. Vi kan konstatere at forståelsen av disse "nye" størrelsene er varierende mellom institusjonene. KD har satt utgangen av 2012 som mål for når Nasjonalt Kvalifikasjonsrammeverk skal være implementert. Før det har skjedd, og før det dessuten har gått noen få år til å opparbeide forståelse av det videre kompetansebegrepet, er det neppe fornuftig å ta sikte på å omfatte et slikt hele i den faglige sammenligningen. I saken her legger vi til grunn at vi forholder oss til de mer tradisjonelle måtene å vurdere "faglige krav". Det er likevel grunn til å være forberedt på at "faglig vurdering" og "faglige krav" kan få et annet og videre innhold i en ikke altfor fjern framtid.

Faglig vurdering av enkeltemner:

Spørsmålet om godskriving av emner fra Oslo har vært på høring hos alle kursansvarlige. Vi har fått svar fra alle, og svarene gir denne matrisen for godskriving av *enkeltemner*:

JUS/Oslo	JUS/Bergen
OK JUS2211 Forvaltningsrett	JUS111 Forvaltningsrett I – 10
OK JUS1211 Privatrett II	JUS112 Arve- og familierett – 12
OK JUS1111 Privatrett I	JUS113 Kontraktsrett I – 10

[2] Dekanvedtak august 2011: http://www.jus.uio.no/for-ansatte/organisasjon/pmr/moter/2011/pmr6/dokumenter/protokoll_sak1_230811.pdf Sak 3 punkt d

OK JUS1111 Privatrett I	JUS114 Juridisk metode – 8
OK JUS2111 Statsforfatningsrett og internasjonal rett	JUS121 NIRI – 17
NEI	JUS122 Erstatningsrett – 13
OK JUS2211 Forvaltningsrett	JUS123 Forvaltningsrett II – 17
NEI	JUS124 Tingsrett - 13
OK JUS3111 Formuerett I[3]	JUS131 Kontraktsrett II – 15
OK JUS3211 Formuerett II	JUS132 Pengekravsrett – 10
OK JUS4111 Metode og etikk	JUS133 Rettskjelde- og metodelære – 10
OK JUS3211 (annet innhold, men bra)	JUS134 Rettshistorie og komparativ rett – 10
NEI (klart mindre enn vårt)	JUS135 Rettsstat og menneskerettar – 15
NEI (Oslo bare halvparten sp)	JUS241 Strafferett – 20
OK JUS4211Prosess og strafferett	JUS242 Rettargang – 20
OK JUS3111Formuerett I + JUS3211Formuerett II gir fritak, ikke hver for seg	JUS243 Allmenn formuerett – 20

Tabell 1: Matrisen viser godskriving av enkeltemner fra rettsstudiet i Oslo

Fargekodingen: Hvert studieår i Oslo har her fått hver sin farge – lysere for første semester og mørkere for andre.

Vi ser at JUS122 Erstatningsrett, JUS124 Tingsrett, JUS135 Rettsstat og menneskerettar og JUS241 Strafferett hos oss ikke finner noe motstykke i Oslo *på emnebasis.* Disse vurderingene er lagt til grunn for så vidt gjelder de søknadene vi har behandlet til nå, som (selvsagt) bare omfatter første året av den nye modellen i Oslo.

Det foreslås at matrisen her legges direkte til grunn der søkere kommer hit med enkeltemner.

Vurdering av større enheter

Imidlertid kan bildet bli et annet der søkere kommer hit med større enheter fra Oslo. Det kan være nærliggende å holde fast ved den tidligere modellen for godskriving: De to første årene i Oslo godskrives som de to første her. Tredje og fjerde år i Oslo godskrives som tredje og fjerde år her. Med slike større enheter får vi en virkning av helheten som vi ikke får ved enkeltemner. For eksempel har studenter fra Oslo et valgemne på tredje år og et semiobligatorisk perspektivemne på fjerde år; disse emnene godskrives ikke emne-mot-emne her, men kan utvilsomt legges til grunn i en samlet vurdering av studiet.

Her er en sammenligning mellom Oslo-modellen av 2004 (som vi allerede godskriver etter "2+2-regelen") og 2011-modellen:

JUR1000 • Rettskildelære - 6 sp • Inngåelse og tolking av avtaler – 4 sp • Familie- og arverett - 13 sp • Fast eiendoms rettsforhold - 9 sp • Kjøpsrett - 9 sp • Erstatningsrett - 9 sp	• Innføring i rettsstudiet (6 sp – JUS1111) Se Avtale- og kjøpsrett under • Familie- og arverett (12 ap – JUS1211) • Fast eiendoms rettsforhold (9 sp – JUS1211) • Avtale- og kjøpsrett (10 sp – JUS1111) • Erstatningsrett (9 sp – JUS1211)
JUR2000	

[3] Giertsen pr tlf 6/9-2012.

• Statsforfatningsrett 10 sp • Internasjonal rett 15 sp *(Alminnelig folkerett 6 sp, EØS-rett 5 sp, Internasjonale menneskerettigheter 4 sp)* • Forvaltningsrett 25 sp *(Alminnelig forvaltningsrett 15 sp, Velferdsrett 6 sp, Miljørett 4 sp)*	• Statsforfatningsrett (10 sp – JUS2211) • Menneskerettigheter (4sp – JUS1111), Folkerett (5 sp – JUS2111), EØS-rett (5 sp – JUS2111) • Alminnelig forvaltningsrett (15 sp – JUS2211) • Velferdsrett (8 sp – JUS2211) • Miljørett (7 sp – JUS2211)
JUR3000 • Fullmakt og ugyldighet i avtaleforhold 5 sp • Kontraktsrett 24 sp • Tredjepersonsvern 16 sp (*Konkursrett 7 sp, Dynamisk tingsrett 7 sp, Oversikt over panterett og tvangsfullbyrdelse 2 sp*) • Selskapsrett 7 sp • Rettshistorie – utviklingen av rettssystemene 8 sp	• Avtalerett (4 sp – JUS3111) • Obligasjonsrett (14 sp – JUS3111) • Dynamisk tingsrett (7 sp – JUS3111) • Obligatorisk kurs (5 sp – JUS3111) • Obligasjonsrett (6 sp – JUS3211) • Selskapsrett (6 sp – JUS3211) • Rettshistorie (8 sp – JUS3211) + valgemne 10 sp
JUR4000 Obligatorisk etikkurs • Rettskildelære - 10 sp • Sivilprosess - 10 sp • Strafferett - 12 sp • Straffeprosess - 12 sp • Rettssosiologi eller Rettsøkonomi - 8 sp • Skatterett - 8 sp	• Etikk (3 sp – JUS4111) • Metode (7 sp – JUS4111) • Strafferett (10 sp – JUS4211) • Sivilprosess (10 sp – JUS4211) • Straffeprosess (10 sp – JUS4211) Perspektivemne: Rettssosiologi, rettsøkonomi eller rettsfilosofi (10 sp)

Forslag til vedtak:

1. Enkeltemner fra Oslo godskrives slik det framgår av Tabell 1

2. Første og andre studieår fra Oslo godskrives som første og andre studieår i Bergen

3. Tredje og fjerde studieår i Oslo godskrives som tredje og fjerde studieår i Bergen

4. Følgende prinsipper legges til grunn for godskriving av eksterne emner:

   i. Emner som inngår i akkrediterte masterstudier eller bachelorstudier i rettsvitenskap, godskrives i rettsstudiet i Bergen dersom de oppfyller faglige krav i den forstand at det er forsvarlig for oss å sertifisere kandidater med den aktuelle fagbakgrunnen.

   ii. Emner som ikke inngår i akkrediterte masterstudier eller bachelorstudier i rettsvitenskap, godskrives som hovedregel ikke for obligatoriske emner i rettsstudiet i Bergen. Konkrete unntak kan gjøres der emnet i snever forstand tilsvarer det aktuelle emnet her med hensyn til innhold, omfang og dybde.